

KŘESŤANSKÉ LISTY A HUSŮV LID

časopis Národní Jednoty československých Protestantů v Americe a v Kanadě

Ročník LXI (XX) Chicago, Illinois, Prosinec (December) 1959

Čís. (No.) 12

Entered as second-class matter at the Post Office at Chicago, Illinois. Additional entry at Taylor, Texas. Acceptance for mailing at a special rate of postage provided for in section 1103 Act of October 3, 1917, authorized July 11, 1918.

Věru Vášová:

Advent

*Při chabém světle zrak můj uhasíná,
poklzsá s jehlou ruka v klín.
Už nevidím. — Je, Pane, má to vina,
že také v duši mám jen stín a stín?*

*Ide nocí touha má k zázraku Narození,
naslouchám písní v tichu pustých lad.
Hle, světlo za světlem na stromě Zaslíbení.
Kěž tmy mé zaplaví Tvůj stkvoucí
Slunovrat!*

Přemysl Pitter:

SVĚTOVÝ ADVENT

*"Duše má čeká Pána víc než ponocní
svítání." (Zalm 130,6).*

Neměla to věru snadné Maria, když počítala v sobě klíčit plod, jenž jí byl andělským zjevením předpověděn. Komu se mohla svěřit se svým tajemstvím? Kdo by jí byl uvěřil a pochopil? A tak pokorně a oddaně přijímá všechno jako z ruky Boží a pokorně a oddaně se svěřuje ochraně Josefově, jenž jí byl Bohem určen jako druh. Okolnosti, které předcházely porodu, byly zvláště nepříznivé. Místo vyčkávání těžké chvíle v tichém domácím zákoutí se ocitá v nevlídném prostředí cizím, zmítána vlnami neklidného světa. A přece v jejím nitru je pokoj a radostná jistota, že Bůh si dovede ochránit toho, jehož obdaril milostí.

Jaké úžasné podobenství je v tomto ději a jak významnou řečí promlouvá k nám, lidem tohoto věku! Do jaké doby se to rodí Kristus? Nechápaná, nevitána je Boží láska lidmi, kteří ji pokládají za slabost. Jen mocí může být nepřítel zastrašen a jen mocí pře-

konán! Nechápaná a nevitána je Boží pravda, která je tak cizí lidem, kteří nic duchovního a nadsmyslového neuznávají. Nechápan a nevitán je Kristus se svými požadavky čistoty, pokory a poslušnosti svědomí. Jak nepříznivé se zdají být okolnosti, do kterých má Kristus přijíti! Nebude musit znovu uniknout kamsi do ústraní či se skrýt v oblacích?

A přece doba je tu, doba proroky i Kristem samým předpověděná. Znovu má Kristus přijít na svět, tentokrát nikoliv jako nemožící nemluvnátko, nýbrž jako mocný vladař, aby se ujal panství nad dědictvím Otcovyn. Což nás neujistil o svém příchodu? Ovšem, i všechna minulá pokolení jej očekávala, proč tedy právě přicházející pokolení by mělo být svědkem Kristova příchodu?

Lidstvo dnešní nemá již na vybranou. Stojí doslova nad hrobem, který si vykopalo. Jeho šťastná věda mu objevila prostředky, které v jeho rukou mohou vést jen k všeobecné zkáze. Avšak Bůh si nedá zničit dílo, které vytvořil z lásky. Nedá si zničit zemi, kterou určil, aby byla sídlem blahohybu a štěstí. Z lidské síly však k záchraně nedojde. Zde může pomoci jen zásah shůry, zásah Boží.

Snad musí dojít ještě k dalším důkazům bezmocnosti lidského úsilí o záchranu; snad bude musit člověk dojít až na samu hranici zoufalství a spatřit pod sebou propast, přes jejíž okraj ho tlačí síly, které sám byl vytvořil. Ale to bude také okamžik Božího zásahu. Nastane chvíle, kdy mysl a srdce mnohých jednotlivců se budou obracet vzhůru, odkud jedině budou očekávat spásu.

Toto očekávání neznamená nečinné blouznění. "Očekávat na Pána" znamená vypětí všech sil. Ohromné úsilí, které vynakládá člověk na probádání a zdokonalení hmoty,

KŘESTANSKÉ LISTY a HUSŮV LID

Christian Journal and the People of Hus
 Křest'anské Listy 1898 Husův Lid 1940
 Vychází měsíčně. Vydává Národní Jednota
 Československých Protestantů v USA
 a Kanadě
 Published monthly by the National Union of
 Czechoslovak Protestants of America

Redaktor (Editor) J. P. Tatter
 Box 59, Hillsboro, Wisconsin
 Články, zprávy pro časopis a knihy k recenzi
 poslejte na redaktora.
 Za své příspěvky odpovídají autoři sami.

Předplatné — Subscription \$2.00 per year.
 Předplatné, milodary na časopis, jakož i pří-
 spěvky Jednotě pro uprchlíky, na m'čko pro
 děti běženců a na léky pro děti trpících, za-
 slejte laskavě na adresu pokladníka Jednoty:

Mr. John Opie, 4800 South Hoyne Ave.,
 Chicago 9, Illinois

Return Address Adresa Administrace
 4800 South Hoyne Ave., Chicago 9, Illinois

vynaloží na probádání a zdokonalení ducha
 a duše. Místo, aby se vyčerpával snahou o
 ovládnutí jiných světů, vynaloží své úsilí
 na proniknutí do světa svého vlastního. Ob-
 jeví v sobě a v nitrech svých bližních množ-
 ství dosud neznámých mu sil, které panovaly
 jemu, místo, aby on panoval jim. Jeho duše
 vystoupí z příšcerí, do něhož ji byl člověk
 zahrnal. Pozná, že duše je onou Marií, které
 bylo dáno nebeské zaslíbení.

Není dnes málo těch, kdo cítí, že se v
 nich cosi děje, co je nutí k úplné přeměně
 myšlení a života. Rádi by se svěřili se svými
 pocity druhým, ale kdo je pochopí? A
 tak pokorně a oddaně přijímají všecko jako
 z ruky Boží a v jejich duši se uhošťuje pokoj
 a radostná jistota, že Bůh si dovede ochránit
 co obdařil svou milostí.

Tyto duše k novému životu probuzené a
 světlem duchovního poznání osvícené se sta-
 nou základem světa, do něhož sestoupí Kri-
 stus, aby se ujal nad ním vládu. Zří jej do-
 sud zahaleného v oblacích, nepoznávají jej,
 jen tuší, že se přibližuje doba veliké přemě-
 ny a přestavby světa. Boží láska již nebude
 pokládána za slabost, nýbrž stane se mocí, již
 nepřátelé budou překonáváni. Boží pravda
 bude vyhledávaným rozhodčím v lidských

sporech. A svědomí bude nejvyšší vrchností,
 již každá duše poddána bude.

Cítíme a poznáváme, že dnešní způsob ži-
 vota nepotrvá a že nelze nadále takto žít.
 Lidem chybí pevné vedení a opora. Chvilí se
 přimykají k tomu, chvíli k onomu a volá-
 jí: "Objevíli jsme mesiáše!" Ale jejich nad-
 šení brzo pomíjí, neboť poznali nedokona-
 lost a slabost těch, v něž doufali a kteří jen
 hrubou mocí se snaží udržet vládu nad dru-
 hými. Místo slibované spravedlnosti nová
 bezpráví, místo svobody otroctví ještě horší.
 Velikášství naplňuje lidi prázdných hlav a
 strach a úzkost se zmocňuje lidí nezakotve-
 ných.

Tak to vypadá ve světě dnes, v předdopí
 Kristova příchodu. Nedejme se tím mýlit!
 Tak stejně vypadal svět před Jež'šovým zro-
 zením. Ale byla tu Maria, která pokorně, od-
 daně a tiše očekávala věci příštích. Proč?
 Protože znala tu Boží velkou moc, která ři-
 dí všechno dění a která v pravé chvíli dovede
 zasáhnout. Až lidé poznají tuto moc a za-
 touží po ní, pak i ucítí, že osvobození je
 blízko a že žádné překrady mu nezabrání.
 Nelze národy nadále udržovat v umělé nedů-
 věře. Nelze jim stále vštěpovat nepřátelství,
 kd'ž všechna jejich bytost plane touhou po
 přátelství! V nestřeženém okamžiku náhle se
 provalí zdívo, umělé dělicí národy, a oni
 stanou proti sobě v údivu: "To jsou ti naši
 nepřátelé? To jsou ti záškodníci a vykořisťo-
 vatelé? To jsou ti reakcionáři nebo revolucio-
 náři? Vždyť jsou to lidé jako my, chce se
 jim žít jako nám, mají tutéž touhu po pokoj-
 né spolupráci, mají své přednosti a chyby
 jako my, mají své úspěchy a neúspěchy ja-
 ko my! Proč si nepodat ruce a neřící si:
 Bratře, sestro, odhod'me všechny zbraně a
 služme jednomu cíli; spojení všech národů,
 všech plemen a všech tříd v jednu velkou
 rodinu!"

Není to utopie, není to chiméra, neboť
 všichni tak cítíme a ve všech z nás to tak
 volá. A je-li něco tak silného, tak mohutné-
 ho a tak světového jako toto poznání a vo-
 lání, pak je to jen otázka poměrně krátké
 doby, aby tato živelná touha lidstva se stala
 skutkem.

Nastává konec bezmyšlenkovitému odřiká-
 vání naučených hesel, protože jen lidé slabo-

myslní nebo zlomyslní se jich ještě drží. Velká idea všeobecného sbratření, která se s Ježíšem zrodila v betlémských jeslích, pronikla již světem a podnítila největší revoluci v dějinách světa: revoluci lásky a pravdy, *Boží lásky* a *Boží pravdy*, jež spasí svět.

(Vysíláno do vlasti).

Ant. Frinta:

O třetí spojení

Ve svém historickém kalendáři jsme letos stavěni přede dva letopočty jubilejní: 1409 a 1609, kdy vyšly významné listiny s podpisem českých králů. O obou — *Dekretu kutnohorském* a *Majestátu Rudolfově* — poučil nás v Kostnických jiskrách povoláný historik Dr. F. M. Bartoš, na jehož výklady navazují svou úvahu, zaměřenou do přítomnosti. V oněch dvou stoletích se odehrával dramatický vývoj české reformace: r. 1409 byla uvolněna cesta Husovi odchodem německých nepřátel Viklefova směru z Prahy a r. 1609 dosáhla v národě husitská většina s bratrskou menšinou na základě snášenlivosti zákonité půdy k definitivní organizaci "církve české". Tato náboženská svoboda byla jediná toho druhu v Evropě, protože neznala nemravné zásady "Cuius regio, illius religio" a platila i pro poddané kdekoli v zemi naší. Trvala bohužel jenom 11 let, ale stál na té tradici plně největší náš exulant pobělohorský *J. A. Komenský*.

Ve 4. odkazu svého *Křaftu* z r. 1650 napsal: "Odevzdávám Ti (tj. národu českému) horlivost k sloužení Pánu Bohu jedním ramenem . . . Užítí sic toho jsem zúplna nemohla, kromě že jsem léta 1575 k společné národu svého podobojích *konfesi* a 1. 1610 k společné *konsistoři* přistoupila. Ale dej Bůh, aby *třetí spojení* bylo nejdokonalejší všech ostatků dětek mých (tj. Jednoty bratrské) se všechněmi ostatky Čechů věrných, když rozmetané kosti naše zase shromáždí, masem a kůží potáhne a duchem života naplní všemohoucí ten Pán, jemuž nemožného nic není."

Ale když po 160 letech kruté protireformace si tajní evangelíci mohli zase tvořit sbory, byli *tolerančním patentem* rozraženi uměle do dvou houfů podle cizích konfesi. Nesměli se hlásit k Jednotě bratrské, obno-

vené už 60 let před tím v sousedním Sasku, ač sám Josef II. poznal osobně Herrnhut a čeští emigranti si podle tohoto vzoru založili sbory z Nížkém a Rixfordu (dnes Neuköln). Na tomto stavu věci se nedalo nic změnit, ani když bylo od r. 1870 herrnhutské misii dovoleno zakládat sbory v Čechách a tak vznikl u nás třetí útvar protestantský s názvem *Evangelická církev bratrská*. Sjednocovací snahy čes. evangelíků, projevené v revolučním roce 1848 hned pod heslem českobratrství, se omezovaly na obě církve toleranční a na jejich emancipaci od c. k. církevní rady vídeňské. To se však mohlo uskutečnit teprve po rozbití habsburské monarchie vítězným pro nás koncem I. světové války. Nečetné sborečky bratrské v Čechách se přípravného hnutí neúčastnily, jak nedávno vysvětlil M. Hloušek ve 2. čísle *Jednoty bratrské*, str. 24. Pro ně totiž nebylo rozhodující odpoutání od Vídně a od německých evangelíků v Rakousku, poněvadž závisely na ředitelství celé Brüder-Unität v Ochránově. Proto nedošlo v prosinci 1918 k onomu "třetímu spojení", ač na tom revolučním sněmu byl odhlasován název *Evangelická církev bratrská*, používaný tehdy sbory ochranovskými! Ten byl ovšem rok na to revotován a změněn na nynější titul *Česko-bratrská církev evangelická*, ač se to ukázalo zbytečným, když si r. 1921 ochranovští úředně vymohli schválení historického názvu *Jednota bratrská*.

Při této příležitosti bych rád poukázal na předchozí obdobný vývoj u části české emigrace evangelické v *Americě*. Tam se příslušníci obou vyznání na podnět faráře Jindřicha Jurca sdružili v *Evangelickou Jednotu Česko-Moravských Bratří* již roku 1893. Nevstoupili však ve styk s ústředím Moravians v Bethlehemu, jednak pro velkou vzdálenost státu Texas od Pennsylvanie, jednak proto, že tato herrnhutská denominace mezi Čechy americkými nepracovala. Teprve nyní se prý hledá nějaké spojení a je zajímavé, že úředně oně Jednoty jsou od r. 1902 Bratrské listy. Její sbory stojí na bratrské konfesi z r. 1538 a užívají bratrského katechismu z r. 1608.

A nyní slovo k našim poměrům: v přípravách k jubilejnímu roku založení staré *Jednoty bratrské* bylo r. 1957 přirozené usi-

lovat konečně o to třetí spojení a chvályhodné je, že s příslušnými návrhy vystoupil Svaz duchovenstva českobratrské církve evangelické. Došlo pak sice k přímému jednání mezi její synodní radou a Úzkou radou Jednoty bratrské, ale bylo dosud bezvýsledné a na žádném fóru nebyl o věci podán veřejný referát. Docílilo se jenom přijetí t. zv. intercommunio, což je úspěch minimální, když tak žádoucí výměnu kazatelů provádí, tuším, jen pražský sbor Jednoty, spravovaný biskupem Dr. K. Reichlem. A přece možno tvrdit, že kdyby byl uspořádán jakýkoli plebiscit, většina údů českobratrské církve evangelické by byla pro spojení s Jednotou. O splnutí českých evangeliků obou vyznání tolerančních v jednu církev (nikoliv "unirovanou") se značně přičinila svým praktickým ekumenismem "Kostnická jednota" a jako její dlouholetý pracovník a milovník české reformace si ve svém stáří dovoluji tyto poznámky, jak řešit toto třetí spojení, jež je trochu jiné povahy než to z r. 1918.

Především by měly obě strany k němu přikročovati "jedny druhé za důstojnější sebe majíce" (Pavel k Filipenským 2,2-4), to znamená bez pocitů prestižních nebo poukazů statistických. Je také možné si věc představovati tak, že Jednota bratrská u nás prostě vstoupí do českobratrské církve evangelické a v ní se beze zbytku rozplyne. Jde přece o dva útvary jinak historicky vzniklé. Jednota bratrská je beze sporu starší a založili ji v Herrnhutu r. 1722 přímí potomci staré Jednoty z německých obcí kraje fulneckého (odtud v cizině název Moravians).—Byla ovšem přetvořena v duchu své doby Zinzendorfovým pietismem, ale tento směr německý ve svých původcích, zvláště v hallském Franckovi, navazuje na Komenského. Důležité také je, že I. biskup ochranovský David Nitschmann byl ordinován vnukem Komenského Danielem Jablonským (r. 1735), seniorem Jednoty polské. Takovouto přímou souvislostí se nemohou vykázati toleranční sbory, z nichž ani jediný v Čechách nevznikl na místech, kde před r. 1620 stával sbor bratrský (nehledíme-li ku Praze). Jenom k velimskému sboru patří Cerhenice, kde jsou dosvědčení bratří, a Čermnou, v jejíž blízkosti bý-

val sbor lanškrounský, třebaš německý, navštívili tajně zakladatelé Herrnhutu r. 1727. Na Moravě mají ovšem bratrské kořeny toleranční sbory: Hodslavice, Střítež, Prusinovice, Javorník a částečně i pozdější Olešnice a Hrubá Vrbka. Tímto historickým konstatacím nemíním však popírat sklony evangeliků českých ke staré Jednotě bratrské, živné patrně četbou písmáků (viz. jejich opisy z Komenského a jeho tisky, pašované ze zahraničí) a projevené veřejně r. 1848 luterským farářem Růžičkou a reformovaným Košutem, nehledě ke kladnému hodnocení Jednoty u Fr. Palackého a ve spisech J. Karafiáta, Ferd. Hřejsy, Čeňka Duška, H. z Tardý a j. rodilých evangeliků h. v. i. a. v.

Na konec si povězme, co brání zdárnému dokončení započatého již jednání vedle konservatismu i předsudků na obou stranách. Nejsm teolog, ale myslím, že nelze mluvit o překážkách věroučných, zvláště když Generální synod Unitas Fratrum, konaný r. 1957 v Bethlehemu, se přiznal k Bratrskému vyznání z r. 1662 i k Augsburské konfesi nezměněné. Také zpěvníky, užívané v obou daných útvarech zdejších, se hodně kryjí. Rozdíly bohoslužebné se týkají jen talárů a agendy, zvláště liturgie. Ale ta přece nebude uniformována, jestliže sbory Jednoty budou tvořit "ecclesiola in ecclesia"! V této autonomii menšinové by byla zachována Úzká rada i s biskupem, jako tomu bylo před Bílou horou. Zbývá pak už jen začlenění do světových formací protestantských: českobratrská církev evangelická si zakládá na svém příslušnosti do t. zv. Presbyterní aliance, ale nemůže žádat na Jednotě bratrské, aby vystoupila ze světové Unitas Fratrum. Ta však na jubilejním svnodu r. 1957 prohlásila samostatnost větve české a nezakázala jí jednati s českobratrskou církví o modus vivendi ve společném rámci. Vždyť i estonská Jednota žije v rámci tamní církve luterské.

Celá věc závisí u nás ovšem na stanovisku nadřazeného úřadu státního k takové fuzi a organizační potíže budou na místech, kde jsou oba sbory se svými duchovními, ale takových je pramálo — mimo Prahu jen tři. A proto cítím mravní povinnost se připojit

k volání našeho historika české reformace prof. Bartoše. Považujeme-li se v národě svém za ty, kterým především patří Kšaft umírající matky Jednoty bratrské, jsme zavázáni splnit i jeho 4. bod o "třetím spojení": *Dá mi Pán toho se dočkatí?*

BESEDA

Otakar Odložilík:

V KVARTĚ

(Dokončení z posledního čísla)

Odbočil jsem však trochu od osobních příběhů, o které mi jde nejvíce. Měl jsem na vyšším gymnasiu několik přátel, kteří se podle prospěchu a myšlenkové vyspělosti směřovali počítat mezi světla ústavu. Jeden z Vavřincových spolužáků, Vlastimil M., mi zůstal v paměti jako nadšený čtenář poesie Sovovy a Březinovy: jakoby to bylo jenom před chvílí. docela jasně vidím v jeho ruce Sovovy *Žně* z nakladatelství Hejda a Tuček a slyším jeho radostné zjištění, že se Antonín Sova konečně dostal na jednu kolej s Otokarem Březinou. Nepamatuji se už, jestli jiný ze starších studentů J. J. byl roku 1913/4 ještě na gymnasiu nebo už první rok na universitě. Šli jsme spolu nejednou Sušilovou ulicí, ale ovšem prázdniny na vysokých školách byly dlouhé. Od něho jsem měl vypůjčenou Českou otázku, s níž jsem si ovšem věděl málo rady, a jeho hvězdou byl F. X. Šalda. Boje o zítřek a soubor literárních studií *Duše* a dílo nebyly ani četbou o nic lehčí, než "těžká kniha Masarykova," jak Českou otázku nazval právě Šalda. Než ztrávil jsem nad nimi mnoho hodin už v kvartě a ještě více v pozdějších letech.

S češtinou jsme v kvartě neměli mnoho štěstí. Vyučoval nás Jan I. jeden z věčných suplentů, kterému až převrat roku 1918 pomohl z nekonečných svízeli se státními zkouškami k místu v ministerstvu. Aniž jsem se nadál, byl jsem u něho v nemilosti. Místo soustavného a naší chápavosti přiměřeného nástinu novějšího literárního vývoje I. nám diktoval dlouhé životopisy. Pamatuji se na čtyři jména: J. A. Komenský, Václav Kramerius, Josef Dobrovský a František Ladislav Čelakovský. Co nám pověděl do pera,

měli jsme se naučit nazpamět a potom věrně napsat do sešitů místo běžného typu písemného úkolu. Měl jsem dobrou pamět a věc byla pro mne hračkou. Potěšil jsem se, když jsem si od Jana Laichtra objednal Dějiny české literatury od Jana Jakubce, tenkrát ještě v jednom svazku, a když jsem tam našel životopisy diktované I-kou i některými podrobnostmi vypuštěnými při přednesu. Učil jsem se tedy z knihy, nikoli ze svých zápisků, ale přízně jsem si tím nevysloužil. I. mi nemohl snížit známku na úkolu, ba nemohl mne ani veřejně pokárat. Pronesl však ponuré proroctví o žácích, kteří chtějí na nižším gymnasiu vědět víc než jejich profesori a ve vyšších třídách propadají. Pochopil jsem, v čem jsem pochybil a nesnažil jsem se ani v ústních odpovědích ani v písemných úkolcích uplatnit víc, než jsem se dověděl v hodinách čestiny. Měl jsem za sebou dlouhé řady knih a někdy sebraných spisů a nemusel jsem se bát, že někde vážně klopýtnu. Nemělo však smyslu hněvat popudlivého I. a dávat podnět k většbám ještě chmurnějším, než byla ta první.

Novější literatuře, táhnoucí se kořeny do devadesátých let, učební osnovy nevykazovaly mnoho místa. Snad se na ni dostalo trochu více ve vyšších třídách, ale do našich čítaček pronikl jenom drobtý a i ty musely být bezbarvé a nezávadné. Co neposkytovalo gymnasiu, bylo přístupné jinak. V Přerovském Obzoru jsem našel zprávy o dvou oslavách, které se konaly brzo po sobě: Macharově večeru v dvoraně Městského domu, na kterém řečnil Antonín Matula, a o Sovově večeru v Malé síni, kde zase promluvil dr. Josef Staněk, profesor češtiny v kvartě B a v jiných třídách. Nepamatuji se už, jestli jsem byl na jednom nebo druhém podniku, ale o narozeninách obou básníků se tenkrát psalo mnoho a to nejenom v Přerovském Obzoru.

* * *

Píseň, kterou v romantickém zanícení prořeky, hrady v rozvalinách, hory a divoce rozeklané skály složil Max Scheckenburger, byla mezi Němci mnohem oblíbenější než hymna rakouských národů. Čím méně čisté německé krve kolovalo v žilách, tím dravější byla potřeba vykřikovat do světa hesla ze schůzí a zpívat písně, prostoupené útočným německým duchem. Co bylo sestřině přítel-

kyní po Rýně, to věru nevím. Nebyli jsme ovšem ani o poznání lepší a neradi jsme zůstávali za občany druhého zemského jazyka. "Ochranu jazyka daru" jsme v těch letech neponechávali "bohu hromovládnému", který nám to svěřil. Druhá sloka písně Hej Slované byla opravena a uvedena do souladu s politickými skutečnostmi, jak se jevily našemu důvěřivému oku: "Rus je s námi, kdo proti nám, toho Francouz smete . . ."

Die Wacht am Rhein se líbila rakouským Němcům, ať přebývali nad Dunajem nebo nad Bečvou. Od marocké a bosenské krise byl svazek mezi habsburskou monarchií a německým císařstvím mnohem těsnější než dříve. Jedna říše byla odkázána na druhou, protože jinde nebylo mocných a opravdových přátel. Kdo by byl bedlivě zkoumal slovo za slovem a kdo by byl připustil, že její refrén zaváděl na scesti, že verš, který jsem pochytil: "Lieb Vaterland, magst ruhig sein" byl útěchou velmi chabou a lichou.

O prázdninách 1913 skončila druhá balkánská válka. Byl zase mír, avšak za jihovýchodní hranicí rakousko-uherského soustátí zůstávalo dost nevyřešených otázek, z nichž jedna nebo druhá mohla při umělém zveličení uvést do pohybu nejenom Balkán, nýbrž celý svět. Napětí mezi Francií a Německem také nepolevovalo. Jednou se strhlo něco na horké půdě odervaných území, jindy zase se střetly koloniální zájmy obou velmocí.

Pravidelný čtenář Času a Samostatnosti nemusel rozumět všemu, co se tam psalo, avšak i když byl teprve v kvartě, tolik si odnášel z čítárny, že mohl o vyhlídkách do budoucna soudit jinak než velebitelé stráže na Rýně. Všelico si z těch dusných let pamatují a nedá mi mnoho práce osvěžit si takové vzpomínky. Od podzimu 1912 se mnoho napsalo o c. a k. konsulovi v Prizrenu, který se jmenoval O. Procháška. Působil na rozmezí srbsko-albánském, kde jiskra jim pohozená, by byla stačila na veliký požár. Pamatují se také na incident v alsaském městě Saverne a na jeho soudní dohru. Němečtí důstojníci věřili, že je jim všechno dovoleno, zachovávají-li nepsaná pravidla o stavovské cti a soudržnosti. V Marmarošské Sihoti se vleklo soudní řízení s pravoslavnými obyvateli z města a okolí, nařčenými ze spojení s ruskou výzvěd-

nou službou. Český zemský sněm byl na prázdninách na neurčito a nejbohatší zemi Předlitavska spravovali komisaři podle císařských patentů, daných na den svaté Anny roku 1913. Někdy se mně zdálo, že noviny nepsaly o ničem jiném, než o česko-německých smířovačkách v Čechách, ale z vleklých a úporných porad o národnostním smíru nevzešlo nic kloudného. Svět pracoval k válce a slunce, které podle hymny mělo svítit na Rakousko blažené, se schovávalo za mračna čím dál těžší.

S Janem Vignatim, přítelem od primy, jsme se v kvartě viděli mnohem méně než v nižších třídách, obzvláště v sekundě. Trochu viny na tom mělo rozdělení poboček, ale byly tu i jiné důvody, o kterých není třeba vést dlouhé řeči. Zůstala mně však v paměti dost živá vzpomínka na podvečer v Michalově. — Našel bych i dnes místo, kde jsme tenkrát seděli. Bylo to už na jaře, v květnu, ba možná až v červnu. Večer postoupil už za hodinu, do které jsme směli být venku, a právě v takové náladě, která vyrovnává vzdálenosti a spojuje těsněji než jas bílého dne, jsme si pověděli slovy našemu věku přiměřenými, že habsburskému soustátí není souzeno dlouhé trvání.

Vzpomínám si i na Švihovu aféru, kterou uvedly na přetřes Národní Listy v březnu 1914. Čas si tu nepodával se Samostatností ruce. Čas přizvukoval Masarykovi, který stál při národních socialistech, Samostatnost na ně prudce útočila. Nevyznal jsem se v té spleti, ale cítil jsem, proč právě tenkrát Dyk přeložil do češtiny báseň Viktora Huga: "Jsou příliš hnusné dny," a proč jí zakončil úvodní slovo k Prohraným kampaním.

*

Jako studenta mne nic vážného ve třídě nermoutilo, nic mi neztěžovalo život. Byl přiměřený a František M., který docházel do obchodní školy na vrchním rynku a dělil se se mnou o pokoj, uspořádal svůj rozvrh tak, že jsme si vycházeli vstříc a dobře se snašeli. V Sušilově ulici nebo ještě dál bydlelo několik gymnasistů, dva z mé třídy, jiní buď mladší nebo starší. Chodívali jsme společně ze školy a často i do školy, až na nenapravitelné opozdilce. V tom roce vzniklo a znamenitě se upevnilo mé přátelství s O. V.,

kteřé přečkalo výkyvky v našich osobních přibězích i veliké převraty v dějinách lidstva a přineslo mi mnoho potěšení.

Těžko bych vysvětloval sobě a jiným, proč jsem v Přerově neměl stání. Hlavní příčinou bylo nejspíše ovzduší, které ve třídách vytvářeli někteří profesori. Nešlo jenom o to, že byli při zkoušení přísní a ve známkování skoupi. Vyšel jsem z kvarty jako primus a nevlidná věštba I-ova mne věru nemátla. Hůře než přísné učitele jsme snášeli lidi vrtošivé a popudlivé, protože hodina s nimi zrávená vysilovala a měnila i jasné dopoledne v pošmurný čas. Zastání proti nim nebylo ani u ředitele ani u třídního. Jan Vigilanti měl méně ochoty snášet výbuchy špatné nálady, než já. Zůstával s některými ze svých učitelů na štíru a přizvukoval mému názoru, že by bylo nejlépe odejít na vyšší gymnasium někam jinam.

Nic těžkého mne v Přerově nehnětlo a přece mi ta kvarta připadala delší než dřívější třídy. Jaro bylo příjemné a suché, takže jsem bez nesnáží prosadil svou: od patnáctého června jsem nebydlel v Přerově, nýbrž dojížděl jsem domů po skončeném vyučování a ráno jsem se vracel. Líbilo se mi to tak, že jsem si ani neuvědomil zklamání slečen R, které tím přišly o několik zlatek za byt.

Několik spolužáků choďovalo v zimě v létě z Říkovic do Staré Vsi a ráno zase na dráhu. Připojoval jsem se k nim a druhá půlhodina chůze mi nepřipadala jako obtíž. Na polích se zelenalo obilí a reť už kvetla. Na náspech a příkopech podél silnice kvetly mezi trávou svízele a kopretiny a na loukách začínali sušit sena. Zdálo se mi, že jsem si tím posunul prázdniny o tři neděle napřed a že to bylo správné rozhodnutí.

Vidím před sebou bílou, prašnou silnici a Starou ves na mírném svahu s kostelem v nápodobě gotiky. Jeden z mých spolužáků, kterého jsem poznal hned u přijímací zkoušky, Čeněk Vajdíků, se mnou choďoval až na okraj vesnice, protože bydlel s rodiči v panském dvoře. Někdy mne ještě kousek vyprovodil, jindy pospíchal k obědu. Šešli jsme se po válce a bydleli jsme spolu, tuším, dva roky. Studoval matematiku, dobře se učil a těšil se na učitelské působení. Setkali jsme se

potom zase až za několik let. Byl na dovolené z ústavu a bydlel zase u rodičů v setmělém, nepřilíš pohodlném bytě. Tělo měl zdravé, ale rozum se mu zatemňoval, prý jako následek vysilujících dní a ještě krušnějších nocí, které ztrávil v italských táborech v zimě 1918-9. Šel mne vyprovodit po téže silnici, po které jsem s ním šel mnohokrát jako student. Báł jsem se jeho očí, které byly roztekány a měly podezřelý lesk. Měl jsem o něho úzkost, ale nepřipustil jsem si, že spolu jdeme bílou silnicí k mému domovu naposled. Za dva dny, v neděli odpoledne, když důmyslně poslal všechny členy rodiny na návštěvu nebo za nějakou pochůzkou, dobře mířenou ranou z pušky udělal konec životu, který nedospěl ani k třicítce . . .

*

Připadl jsem na Čenka Vajdíka v proudu vzpomínání na červen 1914. Byli jsme mladí a nepomysleli jsme vážně na vojnu, o které do nekonečna vyprávěli staří vojáci, můj otec jako jeho. A přece jsme byli méně jistí, nežli jsme si připouštěli.

Byl jsem doma v tu neděli, která měla datum 28. června 1914. Starší lidé mohli o dvojici svátků všelico podniknout. Mohli se vypravit do Brna na sokolské slavnosti. Mohli se podívat do Holešova, jak postoupily přípravy k Hanácko-valašské výstavě, která měla být slavnostně otevřena o příští neděli. 5. července. Mohli se vydat do Čech, vesnice na silnici z Dřevohostic do Přerova, a připlést se k starohanácké svatbě, kterou tam provozovali s velikou okázalostí. Kam bych byl však jezdil, když na druhý den u nás byly hody se střílením z hmoždířů, s hojným jídlem a s výletem aspoň do jedné zahrady. Avšak hlučného radování na svátek apoštolů Petra a Pavla už nebylo: po zprávě o sarajevském atentátu by byla četnická stanice zastavila veselou píseň nebo vyhrávání k tanci, i kdyby se k tomu někdo odhodlal.

Myslím, že škola trvala potom už jenom týden. Vozil jsem z Přerova zprávy, protože tam se o veřejných věcech více mluvilo a psalo než doma. Oslava Husova, na kterou byl za hlavního řečníka pozván zase Kamil z Nagy "vzhledem k tragickým událostem v naší říši přeložena na 12. července." Nebyl jsem tu neděli v Přerově, ale v Obzoru byla

zpráva, že se k oslavě spojily všechny pokrokové spolky bez rozdílu politických stran, že veliká sň byla naplněna do posledního místa, že farář Kamil z Nagy promluvil svým fascinujícím způsobem.

Aniž jsem si věci plně uvědomoval, v červenci 1914 se nejenom uvolňoval můj svazek s gymnasiem a městem, kde jsem ztrávil čtyři roky, nýbrž uzavíralo se i období poklidného života, který nám všem, rodičům i dětem, byl dopřán až do té doby. Přechnodné zmírnění v druhém a ještě i v třetím červencovém týdnu, bylo právě to tísnivé tícho, které se snaší na krajinu, než se rozpoutá bouřka bez úzdy a konce. Dobře se pamatuji na červencový den, už uprostřed žní, kdy se na několika místech objevily vyhlášky s dutým prohlášením "Mým národům," ujist'ující staré i mladé, že císař a král František Josef "vše prozkoumal a uvážil . . ."

Nepřepínám, vystovují-li domněnku, že Husova oslava 1914 byla posledním osvědčením myšlenek a usilování, vyvěrajících z devadesátých let. Za čtrnáct dní to všecko, čím jsme žili v kvartě i předtím, bylo za hustou oponou. Na tratích, které vedly k ruské frontě, byl Přerov jednou z nejdůležitějších křižovatek. Nikdo se špetkou soudnosti nemohl očekávat, že vojenské úřady dopustí, aby se za jejich zády dělo něco, co se nesrovnávalo s nadšením pro válku, která se rozehrála po vyhláškách o mobilisaci. Do Přerova nebylo radno jezdit a nejméně ze všeho přitažlivé bylo nádraží s transporty zdravých vojáků na frontu a s lazaretními vlaky odtamtud. Až za několik dní jsme se koncem srpna dověděli, že v jednom z těchto vlaků byl náš Václav, těžce poraněný na ruské frontě a dirigovaný do vojenské nemocnice ve Znojme.

Do Přerova nebylo opravdu za čím pospíchat. Nevrátil jsem se tam na gymnasium a město mi na čas zmizelo docela z dohledu.

Nebezpečí v životě každého člověka přichází v době jeho úspěchů. Pokud těžce pracuje, pokud stoupá, tak jest bezpečen; jakmile však dosáhne plného úspěchu, pak je v nebezpečí pokušení polevit a kráčet zpět.

—Sir William Osler, M.D

Józa Novotný:

Miluješ-li mne?

(Jan 21:16)

Vzpomínáte na poslední sňatek, jehož jste byli účastni? Vzpomínáte na svůj vlastní sňatek? Řada otázek byla vám kladena. Prsteny byly vyměněny. Věrná láska si bna až do smrti. Vše se točilo kolem jednoho slova—láska. Náš text se nás táže: "Miluješ-li mne?" To jest velmi důležitá otázka. A to nejen o svatbě, nýbrž i dále v životě rodiny, církve, národa. Stanete se občany Spojených států a slibujete loyálnost. Skoro bych řekl: "Milujete Ameriku?" Není na světě země, kde by vztah k zemi byl tak vřelý jako v Americe. Lidé jedou na delší dobu do ciziny. Vráti se a jakmile se objeví na půdě Ameriky, lbají její zemi.

Nůze povšimněte si, co praví Ježíš Kristus o náboženství. Jemu jest podstatou náboženství láska. Jeho prvním přikázáním bylo: "Milovati budeš Pána Boha svého." Od svého učedníka chce vědět jen jednu věc: "Miluješ-li mne?" Mohl se ho ptát ještě jiné otázky. Avšak neptal se. Mohl se ho ptát, přijímáš mne jako svého osobního Spasitele, jako Syna Božího, budeš mne následovat? Neptal se ho tyto otázky. Proč? Protože to vše bud: následovat, jestliže mne budeš milovat. Láska jest nejdůležitější část křesťanského programu.

Zde jest jeden otec. Má tři syny. Všem řekne — dá jeden rozkaz. Ten první neposlechne, druhý zapomene, jen třetí učiní to, co otec chce. Co od nás žádá Ježíš Kristus? On praví: "Milujete-li mne, slov mých ostříhati budete." Co jsou jeho přikázání? Pokání činit, býti jako děti, míti vyšší spravedlnost než mají farizeové a zákoníci. Ježíš Kristus sám nejprve ta přikázání ostříhá. A právě, že je ostříhal, stálo ho to jeho vlastní život. Kolik to stojí nás býti křesťanem?

Hned za přikázáním — milovati budeš Pána Boha svého — přichází druhé přikázání — milovati budeš bližního svého jako sebe samého.

V Americe konala se křesťanská konference. Starý bělošský misionář mezi Indiány vystoupil na řečnici. Před ním bylo 200 indiánských křesťanů. Obrátil se k nim a řekl: "Byl jsem jednou váš nepřítel. Byl jsem v bit-

vě u Wyomingu, byl to boj na život a na smrt." Po tomto prohlášení vystoupil starý, velký Indián na řečniště a začal: "Bílý presidente, já jsem byl v té bitvě. My Indiáni jsme bojovali jak ďábli, jen abychom zastavili vás, bledé tváře." Posluchači vystupovali na špičky, aby lépe slyšeli i viděli. "Byl jsem jeho nepřítelem," ukazoval Indián na misionáře. "Jsem rád, že nyní jsme bratři a že on káže Krista." President pravil: "Podejte si pravice." Indián se přiblížil k misionáři. Dívali se jeden druhému dlouho do očí. Oba slzeli. Nemohli promluvit slova, avšak na konec si padli do náručí. Celým shromážděním šlo veliké pohnutí. Všichni povstali a začali zpívat: "Bud' žehnán svazek ten, jenž v Kristu víže nás." Tohle dokáže jen poselsství Ježíše Krista o lásce.

Křesťanská láska obohacuje celý život. Láska změnila život kohokoli. Ryzí láska dosud činí zázraky.

Jedna z nejkrásnějších knih, kterou jsem kdy četl, jest historie jednoho marnotratného syna. Po smrti otcově tento syn měl tak tvrdé srdce, že se zmocnil všech peněz a zanechal sestru samu doma, aby se starala o ovdovělou matku. Po mnohých dnech, když vše utratil, vrátil se jako trhan domů. Zdá se, že stará matka ztratila paměť a že si nepamatuje na hřích mládí svého syna. Chová se k němu, jakoby se nic nebylo stalo, jakoby jednala s hodným dítětem, jakým byl v mládí. Sestra marnotratného syna jest plná zlosti a vyhrožuje svému bratru, že vše prozradí matce, nebude-li navrátilcec dělat vše, jak si ona přeje. Oba žijí přišerný život. A nyní matka umírá. Obě děti klečí u jejího lože na modlitbě. Syn vzlyká: "Maminko, odpust mi. Já jsem to byl, který ukradl peníze a utekl. Zanechal jsem tě v bidě. Tys to zapoměla. Nyní já se přiznávám k své vině. Odpust mi." Matka v posledních slovech s velkou těžkostí pravila: "Nikoliv, synu, nezapoměla jsem, avšak já jsem ti odpustila už dávno. Vyhnala jsem to z mé paměti už dávno, protože tě miluji." Zatím co matka klade třesoucí se ruce na hlavu synovu, dcera zmizí. Jde do kostela, aby poklekla v modlitbě a tak úplně ztratí hněv. Láska Kristova způsobí takové zázraky. I v tvém srdci.

Láska Kristova povzbuzuje k činům.

"Miluješ mne?" Nůže, pak si pamatuj důsledek toho — pasíž ovce mé. O Ježíši Kristu čteme, že až do konce je miloval. Jeho smrt nebyla porážka, nýbrž vítězství. On žije a i my s ním živi budeme.

Nejdůležitější otázka našeho života jest: "Miluješ mne?" Miluješ Boha Krista. Jeho církev, tvůj národ? Dokaž to.

Zamyšlíme se nad národem, z kterého pocházíme, že celá elipsa našich dějin se točí kolem dvou velkých postav: Hus a Masaryk. Hus z lásky k svému Bohu i národu obětuje svůj život. Jeho nástupci, lidé víry Beránkovy, jsou lidé lásky. Masaryk pak dobrě pochopil smysl našich dějin v ideálech humanitních, které nejsou nic jiného než zas interpretace křesťanské lásky.

Náš národ dobře rozhodl před tisícem let na začátku našich dějin, když se definitivně obrátil na západ a tak se stal západnickým národem. Když pak dnes pohlédneme na mapu komunistického světa, uvidíme velkou tvrdou pěst, jejíž nejzápadnější část jest ostrý prst, který nepřestává ukazovat k západu. Tento prst se rozhodně nehodí do oné pěsti. A tím prstem jest naše rodná země. My se rozhodně nehodíme do tohoto komunistického zarámování. Jeden z našich velkých nedoceněných lidí byl jistě zvěčnělý Emanuel Rádl. Ve svých monumentálních "Dějínách filosofie" visionářsky prorokuje: "A Západ to zase vyhraje". Komunisté vlastně stvořili nový slovník. Mnoho nových slov stvořili, a mnohá důležitá slova prostě a tvrdě vynechali. Jedno z těchto slov jest — láska. Marně se po nich budete shánět v komunistické literatuře. Avšak hlavně marně budete hledat lásku v jejich činech. Surové čistky, nelidské koncentrační tábory, bezohledné pronásledování všech, kteří s nimi nesouhlasí — sou toho dokladem.

A tak vzhůru srdce! Láska musí zvítězit. A to proto, že Bůh láska jest. Amen.

ARMÁDNÍ FILOSOF PROKELA O PROTESTANTSKÝCH CÍRKVÍCH

V Praze vycházející "Zápisník 59," časopis hlavní politické správy Československé lidové armády, přinesl v č. 18 ze 4. září t. r. článek "Ta naše je pokroková", který napsal jakýsi mladý promováný filosof V. Prokela.

Tam se praví mezi jiným:

"Protestantské církve si samy o sobě vytvářejí gloriolu pokrokovosti. V celku však protestantismus stojí na politických pozicích obhajoby kapitalismu . . . Je možno jmenovat jen některé jednotlivce, politicky pokrokově orientované, církevní představitele jako jsou v otázce zákazu atomových zbraní M. Niemöller, A. Schweitzer, Dr. Johnson a prof. Hromádka, kteří se významně podílejí na světovém boji za mír . . . Protestantské církve v ČSR vydávají za náboženské tradice to, čím právě byli Hus a Komenský poplatní své době, což však později přestalo mít jakýkoliv význam . . . Husitství bylo revolučním hnutím proti feudalismu a proti největšímu feudálové — církví. Protestantské církve svou přizpůsobivostí a okázalým mluvením o pokrokovosti se přizpůsobovaly na výsledcích boje našeho lidu za sociálně spravedlivější společenský řád. Svou nábožensko-sociální demagogií získávaly při vystupování z církve katolické v J. 1918-20 nové stoupence protestantismu. Není však správné vydávat protestantismus za nějaké pokrokové náboženství. Takové náboženství nikdy neexistovalo a reakční obsah protestantské ideologie se ode všech ostatních náboženských ideologií valně neliší. Hodnocení náboženství klasiky marxismu-leninismu se na protestantismus i přes jeho modernější formu plně vztahuje!"

Co poznamenat k tomuto diletantskému psaní pana filosofa Prokela? Kdyby opravdu znal — anebo stál o to poznat — historii husitského hnutí a české reformace vůbec, tak by zjistil, že v nich šlo zásadně o něco zcela jiného než o sociální revoluci! Ta dávala celému hnutí jen druhořadý charakter. Kdyby bylo šlo jen o "sociálně spravedlivější společenský řád" proč by tolik tisíc evangelíků opustilo vlast po Bílé hoře, aby povětšinou v horších sociálních podmínkách mohli sloužit Pánu Bohu! Charakter husitské revoluce a české reformace byl především náboženský, t. j. duchovní, a teprve v druhé řadě sociální. Sociální revoluci z husitského hnutí chtěl udělat historik Pekař, kterému se její náboženský charakter nehodil do krámu pro jeho katolické smýšlení. Jaká ironie, že dnes komunisté jsou mu tak blízko v interpretaci husitské revoluce!

Stanislav Hanuš:

Píseň beze slov.

*Ach, hudbo zpívající
hrou tónů beze slov,
jak chtěl bych sebou říci,
proč není vět ni slov.*

*a jsou-li věty ony,
jak těžko říci je! —
vše vypoví se tóny
a všechno utiší,*

*jak ukrývá se v kvítí
zem hrobních holých hrud —
vzpomínka vroucně svítí,
v stesk přetaví se rmut*

*a jen hlas touhy zhybá,
jen melodický vzdech.
jen něha, která zpívá,
jen divný závan v snech.*

Z knihy "Housle a ruka"

Demokracie, bylo řečeno, je diskusí: lidé řídí se argumenty, ne libovůlí a násilím.

—T. G. Masaryk.

Literatura

Zájem o knihu

O knihu Skutečný Tolstoj (The Real Tolstoy), anglicky napsanou Dr. Ed. Míčkem, profesorem slovanských jazyků na texaské státní universitě v Austinu, je značný zájem. Mezi našinci zvláštní oblíbě se těší kapitoly "Tolstoj a Masaryk" a "Slovák Dr. Makovický, Tolstého lékař a přítel až do smrti."

Kniha je tištěna na krásném papíru, pěkně vázána a výborně se hodí za dárek pro každou příležitost, zvláště vánoce. Cena její je jen 2 dolary, jež možno zaslati i v dopise na adresu Dr. Ed. Míček, University Station, Austin 12, Texas. Kdo si přeje podpis autorův, ať napíše a bude mu ochotně vyhověno.

Přední české, slovenské i anglické časopisy, zvláště měsíčníky, měly již o knize velmi příznivé posudky a doporučení. V roce příštím budeme vzpomínati 50. výročí smrti Tolstého, velikého slovanského spisovatele významu světového, jenž krátce před smrtí řekl profesoru Masarykovi, že by rád věděl, co o něm bude se souditi za padesát let

po jeho smrti. Dr. Míček znal Tolstého osobně a tak o něm píše ze zkušenosti. Kniha nutí k přemýšlení a je čtena se zájmem i naší mládeží.

RIJNOVÉ UZNÁNÍ — symbolický výraz důku a ocenění slovesným umělcům v exilu, který Kulturní rada vyhláší každoročně od r. 1953 — bylo letos nabídnuto Janu Čepovi. Stalo se tak na návrh Petra Dena, Egona Hostovského, Bernarda Kadlece, O. P., Otakara Odložilíka, Milady Součkové, Bedřicha Svatoše a Roberta Vlacha. Jan Čep vydal v tomto roce dvě knihy: Malé řeči sváteční (Křesťanská akademie, Řím) a Samomluvy a rozhovory (Skizze svobodné tvorby, Lund).

Čtěte a rozšiřujte Křesťanské Listy a Husův Lid! Předplaťte časopis nejen sobě, ale i svým přátelům!

Z našeho Siona a odjinud

8. října t. r. zemřel v St. Paul, Minnesota, br. far. Charles J. Trčka, dlouholetý kazatel kongregační církve sv. Cyrila v St. Paul. Br. Trčka oslavil v srpnu 91. narozeniny. Podle věku byl druhým nejstarším kazatelem našeho česko-amerického Siona.

Br. Trčka se narodil v Písku v Čechách. Theologii vystudoval v Oberlině a v r. 1896 byl ordinován a instalován za kazatele církve sv. Cyrila v St. Paul. Těto církvi pak sloužil až do r. 1941. Br. farář Trčka náležel ke staré škole kazatelů. Sloužil věrně a oddaně. Svému lidu byl vždy laskavým a moudrým pastýřem. Budeme dlouho na něj vzpomínati.

A. Dejadarová.

Členství v amerických církvích dostoupilo v roce 1958 nového rekordního čísla. Z celkového počtu 109,557,741 členů, rozdělení do hlavních náboženských skupin jest následující: evangeliků je 61,504,669; římských katolíků 39,509,508; židů 5,500,000, a příslušníků náboženství východního ritu (orthodox) je 2,545,318. Je nutno připomenout, že římsko-katolická církev počítá všechny pokřtěné, tudíž i nemluvňata, za členy církve. Většina evangelických církví počítá za členy jen ty, kteří veřejným vyznáním víry neb konfirmací byli do

členství církve přijati (plně členství v těchto církvích není dosaženo před 13 rokem věku). Církevní ročenka podotýká, že téměř 95% všeho členstva v evangelických církvích jsou lidé starší než 13 let.

Náboženská tisková služba (RNS) sděluje, že metodistická církev v Československu odhlasovala právo ordinace a rovnost ve vykonávání duchovenského úřadu ženám. Zpráva podotýká, že tři ženy byly ordinovány jako diakonky a čtyři jako laické diakonky. Metodistů jest v Československu asi 6,600. Br. kaz. Václav Vančura jest superintendentem metodistické církve.

Dr. Eugene Carson Blake, generální tajemník (Stated Clerk) Spojené presbyterní církve (U. S. A.) obhajoval před skupinou farářů a představitelů maďarské reformované církve styk s křesťany za "železnou oponou". Dr. Blake pravil, že ho vždy znepokojují ti lidé, kteří si myslí, že když křesťanovoří s komunistou, že to bude křesťan, který se stane komunistou a nikoli komunistu křesťanem.

Krajanský tisk přinesl zprávu o rozhodnutí amerického ministerstva pošt vydati serií pamětních známek k 110 výročí narození prvního prezidenta Československé republiky, T. G. Masaryka. (Známky vyjdou v serií "Champions of Liberty" v hodnotě 4 a 8 centů). Radujeme se z toho rozhodnutí ministerstva pošt a zároveň blahopřejeme ČsNRA, jejímž úspěchem tato celá akce jest. Jsme rádi, že jsme od počátku tuto akci též podporovali a na stránkách našeho listu na ni čtenáře upozorňovali.

Čtenářům doporučujeme k přečtení článek v zářijovém čísle časopisu Christian Herald nadepsaném: "Bude římský katolík prezidentem?" Autor, C. Stanley Lowell, v objektivně psaném článku rozebírá všechny důvody pro i proti. Mr. Lowell též odpovídá na dvě důležité otázky: 1) Kdy je pravý čas pro volbu **katolického prezidenta?** — Nikdy! 2) Kdy může býti zvolen prezidentem člen římsko-katolické církve? Kdykoli. Přečtěte si však celý článek! Bude vám to stát za to.

Dr. Howard Schamer, prezident chicagského theologického semináře (CTS) a bývalý sekretář Světové rady církví, byl zvolen prezidentem t. zv. Fellowship of Reconciliation,

mezinárodní organizace křesťanských pacifistů.

Španělský baptistický kazatel, obviněný s odstranění pečete z úředně zavřené modlitebny, byl podmíněně odsouzen na tři měsíce do vězení a k pokutě 2,500 pesos (asi \$45 00).— Kaz. José Nuñez prohlásil před soudem, že v r. 1956 odstranil s dveří modlitebny pečeť, kterou tam policie zavěsila v r. 1954. Kaz. Nuñez tvrdil, že pečeť byla tak sešlá, že na ní nebylo vidět jméno úřadu, který nařídil uzavření a že jeho písemné dotazy u policie nebyly odpověděny. Soudnímu jednání přihlíželo asi 400 španělských protestantů. Z cizích pozorovatelů byli přítomni zástupci amerických jižních baptistů, kterým modlitebna náleží a člen amerického velvyslanectví.

Nedaleko Břeclavě na jižní Moravě bylo objeveno nové staroslovanské sídliště, jež svým rozsahem předčí všechny dosavadní objevy. Sídliště, nazvané Pohansko, zabírá plochu asi 150 hektarů, tedy asi 360 akrů.

"Pohansko" je dosud největším objeveným staroslovanským sídlištěm a nemá obdoby u nás ani v ostatním slovanském světě," psalo Rudé právo 18. října. "Svědčí o tom i jeho ohrazená plocha rozkládající se na 30 hektarech, to znamená, že je šestkrát větší než plocha známých Mikulčic. K tomu přistupuje pět zjištěných předměstí a celková plocha tak dosahuje zhruba 150 hektarů."

Zatímní vědecké výzkumy, prováděné prehistorickým ústavem brněnské university, nasvědčují tomu, že Pohansko tvoří jednotnou soustavu se staroslovanskými sídlišti Mikučicemi a Starým Městem u Uherského Hradiště. Jde o významné staroslovanské osídlení z doby Velkomoravské říše. "Při letošních pracích narazili výzkumníci na základy několika sídelních objektů", uvedlo Rudé právo 18. října 1959. — FEC.

Korán, posvátná kniha Mohamedánů, vznikla v roce 610, kdy ji začal psát Mohamed, který tvrdil, že obsah knihy mu byl zjeven archandělem Gabrielem. Hlavním bodem Koránu bylo vyznání víry, které říkálo: "Je pouze jeden bůh a Mohamed je jeho prorokem." Kniha obsahuje 6000 veršů, které tvoří dohromady 114 kapitol. —V. Listy.

Z Berlína je oznamováno, že ostnatý drát na hranicích mezi Československem a Východním Německem byl v poslední době ztroj-

násoben. Dosud byla "zajištěna" hranice mezi těmito dvěma lidovými demokraciemi jen jednoduchým ostnatým drátem. Nyní byly zřízeny tři linie ostnatého drátu za sebou a dráty napuštěny silným elektrickým proudem. Je to také známka přátelství mezi dvěma nejbližšími lidovými demokraciemi?

Předplatné a dary na časopis a práci Jednoty došlé v říjnu 1959

John Pestal, Omaha, Neb. and	
Rose Hynek, Omaha, Neb.	\$ 5 00
Mary Sabacky, Pender, Neb.	3 00
Jos. Koukol, Wayne, Kansas	50 00
B. Lojka, Cedar Rapids, Ia. and	
Ant. Lojka, Cedar Rapids, Ia.	5 00
J. Pecena, Cedar Bluffs, Neb.	2 00
Mrs. F. Smik, No. Miami, Fla. (dříve	
Mrs. M. Cerny, Parma, O.)	4 00
Mrs. F. Malina, Shiner, Texas	10 00
Mrs. John Štefka, Caldwell, Texas	5 00
Sylvia Walta, Willow River, Minn.	5 00
K. Elleck, Steelton, Pa.	2 00
Jennie Yazel, Chicago 23, Ill.	5 00
John Kollar, Woodford, Va.	3 00
M. Poppisil, Minitonas, Man., Canada	3 00
J. Ziegler, N. Y. C. 28, N. Y.	11 00
Milos Strupl, Nashville, Tenn. (books)	2 00
J. and A. Dejdar, St. Paul 2, Minn.	5 00
Mary Dorchak, Meadowlands, Pa.	3 00
Rev. G. P. Folta, Daytona Beach, Fla.	5 00
Frances Naibert, Cedar Rapids, Ia.	3 00
L. Szalatnay, Washington 16, D. C.	10 00
John Opie, Chicago, Ill.	100 00
Emil Walta, Willow River, Minn.	2 00
John Marecek, Los Angeles, Cal.	2 00
Daughter of Rev. Treka,	
St. Paul, Minn.	10 00
Marta Soltesz, N. Y. C. 21, N. Y.	4 00
Pavel Babiar, Cicero 50, Ill.	5 00
J. and J. Suttner, Phoenix, Ariz.	5 00
John Paprčka, Newark, N. J.	3 00

S díky přijala a o další pomoc a přízeň čtenářů prosí,

Národní Jednota, Mr. John Opie, pokl.
4800 South Hoyne Ave., Chicago 9, Ill.